

บทที่ ๕

การปฏิบัติขณะเกิดภัย

๕.๑ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมสถานการณ์เป็นหลักดังนี้

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด และ/หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครควบคุมสั่งการและบัญชาการ
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุมสั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

ตารางที่ ๕.๑ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยและระดับการจัดการ

๕.๒ หลักการปฏิบัติ

๕.๒.๑ การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์	(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัคร แจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่องและให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายัง องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา โทรศัพท์หมายเลข ๐-๔๕๕๕-๘๘๕๐ วิทยุสื่อสารตำบลเทพรักษา คลื่นความถี่ ๑๖๒.๑๕๐ MHz	- สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - ตำรวจภูธรตม - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
	(๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัย ไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย (ภาคผนวก.) (รายละเอียดบทที่ ๗ การสื่อสาร)	

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
<p>๒. การประเมินและรายงานสถานการณ์</p>	<p>(๑) วิเคราะห์และประเมิน สถานการณ์การเกิดภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่อง ความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่จะได้รับผลกระทบ ความอ่อนแอเปราะบางและความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters) เพื่อกำหนดแนวทาง การตอบโต้ภัยและการแจ้งเตือนภัย</p> <p>(๒) กำหนดพื้นที่ที่อาจได้รับ ผลกระทบแบ่งเป็น ๓ พื้นที่ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปในพื้นที่เพื่อติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบออกเป็น ๓ พื้นที่ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบรุนแรง(เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ ปานกลาง(เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบน้อย (เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์) 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - ตำรวจภูธรตม - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน

<p>๓. การแจ้งเตือนภัย</p>	<p>(๑) ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร แจ้งเตือนภัย กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด</p> <p>(๒) ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมือ อุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง</p> <p>(๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัย นั้นต้อง ชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตราย ที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินอันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน - อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย
---------------------------	--	---

	<p>(๔) เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ ให้ดำเนินการออกคำสั่งเพื่ออพยพประชาชนไปยังที่ปลอดภัย</p> <p>(๕) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัย ไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัยเช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว</p> <p>(๖) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูลข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัย หรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่</p>	
--	---	--

๕.๒.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

(๑) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน

เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน รับผิดชอบในการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วน เพื่อการควบคุมและตอบโต้สถานการณ์จนกว่าภัยจะยุติลง และส่งมอบภารกิจให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นดำเนินการต่อเมื่อภัยยุติลงแล้ว โดยใช้ที่ทำการ/สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลเมืองพัทยา เป็นที่ตั้งศูนย์อำนาจการ (หรือพิจารณาใช้พื้นที่อยู่ใกล้กับบริเวณจุดเกิดเหตุมากที่สุด โดยพื้นที่นั้นต้องเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการระดมทรัพยากร)

(๒) การจัดการพื้นที่ปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการท้องถิ่นต้องกำหนดให้มีพื้นที่ปฏิบัติการและสถานที่อำนวยความสะดวกในบริเวณใกล้พื้นที่เกิดเหตุ แต่อยู่นอกเขตพื้นที่อันตรายเพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุมดูแลสั่งการ ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น เสบียงอาหาร น้ำ รวมทั้งใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้บาดเจ็บ และส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป

(๓) การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response)

มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว ประชาชน ทุกคนที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยช่วงระยะ ๒๔ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	<p>(๑) ส่งเจ้าหน้าที่กู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย อพยพ ค้นหา ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย รวมทั้งขนย้ายสัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์ไปยังที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการอพยพหรือเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยมีการลงทะเบียนผู้อพยพ สัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ด้วย</p> <p>(๒) กรณีมีผู้บาดเจ็บให้นำผู้บาดเจ็บมาที่จุดรวบรวมผู้บาดเจ็บ เพื่อปฐมพยาบาล และนำผู้บาดเจ็บส่งต่อไปยังสถานพยาบาล</p>	<p>- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก)</p> <p>- กองคลัง</p> <p>- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>- กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน</p> <p>- อปพร</p> <p>- OTOS</p>

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>โรงพยาบาลต่อไป</p> <p>(๓) สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ เช่น อาหารปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ประชาชนที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง</p> <p>(๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤติ จำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน แต่ไม่สามารถเข้าออกพื้นที่ได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนยานพาหนะจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป</p>	<p>- อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน/อาสาสมัครต่างๆ</p>

<p>๒. การระงับเหตุ</p>	<p>(๑) สำรวจและกำหนดพื้นที่ ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อจ่ายต่อการควบคุมทรัพยากรสำหรับปฏิบัติงาน</p> <p>(๒) กำหนดกิจกรรม และงานที่ต้องดำเนินการ</p> <p>(๓) กำหนดผู้รับผิดชอบ และจำนวนเจ้าหน้าที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>(๔) กำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติงาน(๕) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่มีความพร้อมมายัง จุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ</p> <p>(๖) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง</p> <p>(๗) สั่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัวโดยดั่งการสื่อสารตลอดเวลา</p> <p>(๘) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคม ที่ผู้รับผิดชอบ ที่เกิดการชำรุด เสียหายจากภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือนให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบ และปิดกั้นช่องทางการจราจรและ จัดเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัคร อำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย</p> <p>(๙) จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการตอบโต้สถานการณ์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ</p>	<p>- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก)</p> <p>- ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>- ฝ่ายอำนาจการ</p> <p>- กองคลัง</p> <p>- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>- OTOS/อาสาสมัครต่างๆ</p> <p>- กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน</p> <p>- อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน</p> <p>- อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย</p>
------------------------	--	---

ช่วงระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การรักษาพยาบาล	ขอรับการสนับสนุน แพทย์ บุคลากรทาง การแพทย์และสาธารณสุข ยา และเวชภัณฑ์ จาก สถานพยาบาล โรงพยาบาลและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยและส่ง ต่อผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้า ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน อสม. , อาสาสมัครต่างๆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลประจำอำเภอ
๒. การรักษาความปลอดภัย และ ความสงบเรียบร้อย	กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย รักษา ความสงบเรียบร้อย จัดระบบการจราจรภายใน พื้นที่รองรับการอพยพ	- ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย (ผู้รับผิดชอบหลัก)
๓.การซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน	กรณีที่โครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้ ดำเนินการซ่อมแซม ให้พอใช้งานได้ หรือจัดให้มี ระบบโครงสร้างพื้นฐานสำรองเพื่อให้ชุด ปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้	- ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองคลัง
๔. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	(๑) สืบหาความต้องการของผู้ประสบภัยใน เบื้องต้น และจัดทำรายการความต้องการของ ผู้ประสบภัย เพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือในช่วง ระหว่างเกิดภัย (๒) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัยเพื่อเป็น ศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลและประสานงาน แก่ประชาชน ผู้ประสบภัย	- กองคลัง /ฝ่ายป้องกัน และปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - อปพร. ,อสม. , อาสาสมัคร ต่างๆ ฯลฯ
๕. การรายงานสถานการณ์	จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่ง สถานการณ์ภัย สิ้นสุด (ภาคผนวก)	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้า ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก)
๖. การประสานงานกับหน่วยงาน ต่างๆ	กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรภายนอกให้รายงานและประสานขอรับการ สนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป - วิทยุสื่อสาร ความถี่ ๑๖๒.๑๕๐ MHz	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น / (ผู้รับผิดชอบหลัก) - ฝ่ายอำนวยการ

ช่วงระยะ ๔๘ - ๗๒ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การสงเคราะห์เบื้องต้น	(๑) จัดให้มีหน่วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและหน่วยรักษาพยาบาล (๒) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ประสานกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป (๓) ประสานการช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ เตรียมการสำรวจความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้นเพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานไปยัง กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองคลัง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - อปพร - OTOS/อสม/อาสาสมัครต่างๆ

ช่วงระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัย และการสนับสนุนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่	(๑) ดำเนินการเยียวยา สภาพจิตใจผู้ประสบภัย (๒) ดำเนินการผลัดเปลี่ยนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (๓) ตรวจสอบความสมบูรณ์และซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆให้พร้อมใช้ปฏิบัติงาน (๔) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุ อุปกรณ์ เชื้อเพลิง พลังงาน เสเปียง น้ำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - ฝ่ายอำนาจการ - กองคลัง

(๓) การส่งต่อการบังคับบัญชา

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การส่งต่อการการบังคับบัญชาเมื่อสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นจะรับสถานการณ์ได้	กรณีเกิดภัยซ้ำซ้อนอีกหรือ เกิดภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters) และสถานการณ์ฉุกเฉินรุนแรง ขยายวงกว้างหรือ เกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่น จะควบคุมสถานการณ์ได้ ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอ เพื่อส่งมอบโอนอำนาจการบังคับบัญชาการสถานการณ์ต่อไป ซึ่งการโอนอำนาจการบังคับบัญชาแต่ละครั้ง ต้องมีการสรุปสถานการณ์ก่อนเสมอ โดยอาจกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยวาจาหรือทั้งสองประการ	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้รับผิดชอบหลัก)

(๔) การยกเลิกสถานการณ์

ดำเนินการเมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติคลี่คลายกลับสู่ภาวะปกติ และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุกแหล่งจนแน่ใจแล้ว รวมทั้งหน่วยปฏิบัติได้ส่งมอบภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จึงดำเนินการประกาศยกเลิกสถานการณ์ และประเมินความเสียหายพื้นที่ประสบภัย ตรวจสอบความพร้อมของเส้นทางยานพาหนะที่ใช้ในการอพยพกลับ ที่พักอาศัย และ ผู้ประสบภัย แล้วดำเนินการอพยพประชาชนกลับ